

การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Conservation of Nature and Environment

การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน้าชื่อเรื่อง
[Title Page]

การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Conservation of Nature and Environment

ลิงค์ไปยังเว็บไซต์อย่างเป็นทางการ
ของชุมชนบาไฮประเทศไทย

Link to International Bahá'í Website
in English and other languages

ศาสนาบาไฮ
[Bahá'í Faith]

Transliteration of title

Karn Anurak Thamma Chart Lae Sing Vad Lorm

จัดพิมพ์โดย :

สมาคมสภาการกลางศาสนาบาไฮ
1415 ศรีวิธาทาวน์อินทาวน์ ซอย 3/4 ถ.ศรีวิธา
ลาดพร้าว 94 วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. (02) 5307417-8

มิถุนายน พ.ศ. 2536 (ค.ศ. 1993) จำนวน 5,000 เล่ม

สารบัญ
[Contents]

หน้าปก [Cover].....	1
หน้าชื่อเรื่อง [Title Page]	2
สารบัญ [Contents]	3
คำนำ [Introduction].....	4
1 ธรรมชาติและมนุษย์ [Nature and Mankind]	5
จุดกำเนิดและวิวัฒนาการ [Origin and Evolution]	5
สมดุลของธรรมชาติ [Balance in Nature]	9
ธรรมชาติ : การแสดงออกของพระประสงค์ของพระเจ้าในโลกที่ไม่จี้ รัง [Nature: An expression of God’s Will in an immortal world]... 12	
2 วิกฤติการณ์ทางสิ่งแวดล้อม [The Environmental Crisis]	14
บรรยากาศ [The Atmosphere].....	14
น้ำ [Water].....	15
ดิน [Earth]	15
สารพิษ [Toxic Substances]	16
ทรัพยากร [Resources]	17
วัตถุนิยม : มะเร็งที่กัดกินสิ่งแวดล้อม [Materialism: A Cancer that eats up the environment].....	18
ความร่ำรวยและยากจนที่มากเกินไป : ภัยที่คุกคามสิ่งแวดล้อม [Excessive wealth and poverty: a threat that threatens the environment]	18
3 ทางออกสำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อม [Solution to Environmental Problems]	20
ระบบบริหารบาไฮ : กุญแจไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม [Bahá’í Administration: The key to solving environmental problems].....	23
อนาคตของสภาวะสิ่งแวดล้อมโลก [Future of the global environment]	23
เอกสารอ้างอิง [References].....	25

คำนำ [Introduction]

วิวัฒนาการอันยาวนานของโลกซึ่งกินเวลาหลายล้านปี และได้ให้กำเนิดสิ่งมีชีวิตมากมายหลากหลายนับเป็นล้านๆ พันธุ์อาศัยอยู่ในระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์แบบอย่างน่าพิศวง ชี้ให้เห็นว่าธรรมชาติจัดให้สิ่งมีชีวิตทั้งหลายร่วมมือและพึ่งพากัน แม้จะต่างพันธุ์กันไม่ว่าจะเป็นพืชหรือสัตว์ มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ซับซ้อนที่สุด อาศัยวิวัฒนาการยาวนานที่สุดและเกิดบนโลกนี้หลังสุด แม้มนุษย์จะฉลาดที่สุดแต่ดูเหมือนมนุษย์จะปรับตัวให้สอดคล้องกับธรรมชาติได้ช้าที่สุด

ระบบนิเวศน์บ่งบอกว่าธรรมชาติคือการร่วมมือและพึ่งพากัน แต่ความอยู่ดีธรรมในสังคม ความเอาใจเอารัดเอารียบกันทางเศรษฐกิจ การทำลายล้างกันคือหลักฐานว่ามนุษย์มิได้ดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ไม่เพียงแต่เบียดเบียนเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน มนุษย์ยังเบียดเบียนสิ่งมีชีวิตอื่น ซึ่งสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นคือผู้ที่รักษาสมดุลธรรมชาติให้มนุษย์มีชีวิตอยู่บนโลกนี้ได้ นี่คือภาพสะท้อนของจิตใจของมนุษย์ที่กำลังป่วย

ที่คู่กันมากับวิวัฒนาการของสรรพสิ่งในธรรมชาติ คือวิวัฒนาการของธรรมะโดยการเสด็จมาเป็นลำดับของพระศาสดานับแต่อดีตอันแสนไกล เมื่อใดที่มนุษย์หลงผิดและดำเนินชีวิตไม่สอดคล้องกับธรรมชาติ จะมีพระศาสดาเสด็จมาเปิดเผยพระธรรมเพื่อชักนำให้มนุษย์ปรับตัวเสียใหม่ และสำหรับพฤติกรรมที่ขัดกับธรรมชาติครั้งรุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ พระบาฮาอุลลาห์เสด็จมาเพื่อชักนำมนุษย์ให้ดำเนินชีวิตให้ถูกต้องและสอดคล้องกับธรรมชาติอีกครั้ง มนุษยชาติตอบสนองต่อพระธรรมของพระบาฮาอุลลาห์ ข้าพเจ้าใคร่ ความหายนะทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็จะยิ่งสาหัสมากเท่านั้น

1

ธรรมชาติและมนุษย์

[Nature and Mankind]

จุดกำเนิดและวิวัฒนาการ [Origin and Evolution]

" สิ่งที่ดำรงอยู่เคยดำรงอยู่มาก่อน แต่มิใช่ในลักษณะที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน สรรพภาวะเกิดขึ้นโดยความร้อนที่เกิดจากปฏิกิริยาระหว่างพลังและสิ่งที่ได้รับพลังนั้น " ¹

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

วิทยาศาสตร์เชื่อว่า กำเนิดของจักรวาลเริ่มต้นจากสสารและพลังงาน พุ่งกระจายตัวออกไปทุกทิศทางจากจุดๆ หนึ่งด้วยความเร็วของแสง สสารประกอบด้วยอนุภาคต่างๆ ที่มีขั้วบวกและขั้วลบ และปฏิกิริยานิวเคลียร์ระหว่างอนุภาคเหล่านี้ตามสูตรของไอน์สไตน์ ($E=mc^2$) ได้ก่อให้เกิดพลังงานของดาวฤกษ์ ซึ่งรวมทั้งพลังงานความร้อนของดวงอาทิตย์ในระบบสุริยะจักรวาลของเราด้วย อนุภาคต่างๆ (particles) ได้รวมตัวกันเป็นอะตอม (atoms) ซึ่งประกอบกันเป็นธาตุต่างๆ (elements) ที่ซับซ้อนมากขึ้น และแต่ละธาตุก็มีคุณสมบัติเฉพาะของตน เมื่อสุริยะจักรวาลของเราก่อร่างขึ้น ธาตุที่หนักกว่าได้ประกอบกันเป็นดาวเคราะห์เป็นโลกของเราแล้วค่อยๆ เย็นลงจนอยู่ในสภาพที่อยู่ตัว ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาของสิ่งมีชีวิต ธรรมชาติวิเศษของพระเจ้าได้ทำงานอย่างเดียวกัน:

".....ในตอนเริ่มต้นสสารเป็นหนึ่ง สสารนี้มีลักษณะปรากฏต่างกันไปในแต่ละธาตุ ดังนั้นลักษณะต่างๆ จึงเกิดขึ้นและกลายเป็นลักษณะที่ถาวร และแต่ละธาตุมีความพิเศษเฉพาะ แต่ลักษณะที่ถาวรนี้มีได้ตายตัวและมีได้เป็นสภาวะที่สมบูรณ์จนกระทั่งเวลาอันยาวนานผ่านไป จากนั้นธาตุเหล่านี้รวมตัวและประกอบกัน เป็นรูปลักษณะต่างๆ อย่างไม่รู้สิ้น และสิ่งมีชีวิตจำนวนมากนับไม่ถ้วน จึงเกิดขึ้นมาจากการรวมตัวของธาตุเหล่านี้....."

".....โลกนี้เมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว ได้เติบโตและพัฒนาในครรภของจักรวาล ผ่านเข้าสู่ลักษณะและสภาวะต่างๆ ทีละน้อย จนกลายเป็นโลกที่สมบูรณ์ในปัจจุบันที่ประดับด้วยสิ่งมีชีวิตสุดคณานับและเป็นระบบที่เสถียรสรรพ" ²

พระอัครบิดร

¹ TB 140

² SAQ 181-3

สสารและธาตุต่างๆ ได้มีวิวัฒนาการมายาวนานโดยการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าไปในทิศทางที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น อนุภาคประกอบกันเป็นธาตุที่หนักขึ้น อะตอมประกอบกันเป็นโมเลกุลที่ซับซ้อนขึ้น จนกระทั่งลักษณะของสิ่งมีชีวิตเริ่มปรากฏขึ้น เริ่มต้นด้วยเซลล์เดียว ต่อมาตามมาด้วยสิ่งมีชีวิตที่ซับซ้อนกว่าอาศัยเวลายาวนานกว่าสำหรับวิวัฒนาการมนุษย์จึงเป็นสิ่งมีชีวิตที่มาปรากฏหลังสุด พระอับดุลบาฮากล่าวไว้ว่า:

"การเติบโตและพัฒนาของสิ่งมีชีวิตทั้งปวงเป็นไปทีละน้อย...สิ่งมีชีวิตทุกชนิดไม่ว่าใหญ่หรือเล็กล้วนถูกสร้างขึ้นมาสมบูรณ์ตั้งแต่แรก แต่ความสมบูรณ์ของสิ่งมีชีวิตปรากฏทีละขั้น...ตัวอย่างเช่นความสมบูรณ์ทั้งหมดของพืชมีอยู่ในเมล็ดตั้งแต่แรกแต่มองไม่เห็น หลังจากนั้นความสมบูรณ์จึงปรากฏออกมาทีละน้อย สิ่งแรกคือหน่อที่งอกออกมาจากเมล็ด ตามมาด้วยกิ่ง ใบ ดอก และผล แต่ทั้งหมดนี้ดำรงอยู่ในเมล็ดตั้งแต่แรก เป็นศักยภาพที่แฝงอยู่แม้ว่ายังไม่ปรากฏชัด...."

*ทำนองคล้ายกัน โลกถูกสร้างขึ้นมาด้วยธาตุ สสาร แร่ธาตุ อะตอม และสิ่งมีชีวิตครบครันตั้งแต่แรก แต่สิ่งเหล่านี้ปรากฏออกมาทีละขั้น สิ่งแรกคือธาตุ ต่อมาคือพืช จากนั้นคือสัตว์ และสุดท้ายคือมนุษย์ สิ่งเหล่านี้ดำรงอยู่ตั้งแต่แรกในโลก แต่ยังไม่พัฒนา และจากนั้นจึงปรากฏออกมาทีละน้อย"*³

พระอับดุลบาฮา

มนุษย์มิได้เป็นสัตว์มาก่อนแล้ววิวัฒนาการมาเป็นมนุษย์ การที่มนุษย์มาปรากฏในโลกที่หลังสัตว์มิได้หมายความว่ามนุษย์มาจากสัตว์ การที่มนุษย์อาจเคยมีอวัยวะหรือร่างกายคล้ายสัตว์มิใช่ข้อพิสูจน์ว่ามนุษย์เป็นสัตว์มาก่อน หากเราดูชีวิตมนุษย์ที่เริ่มก่อตัวในครรภ์มารดา ตัวอ่อนของมนุษย์ก็ยังคงเป็นมนุษย์ตั้งแต่แรก เพียงแต่บางระยะของวิวัฒนาการ ร่างกายของมนุษย์อาจดูเหมือนสัตว์บางชนิด ธรรมลิขิตบาไฮยืนยันดังนี้:

"การที่สัตว์ดำรงอยู่ก่อนมนุษย์มิได้เป็นข้อพิสูจน์ว่าสัตว์วิวัฒนาการไปเป็นมนุษย์ หรือการแปลเปลี่ยนสกุล หรือมนุษย์เติบโตมาจากสัตว์...เมื่อเราตรวจสอบอาณาจักรพืช เราเห็นได้ว่าผลไม้ของตนไม่ต่างชนิดสุกไม่พร้อมกัน บางชนิดสุกก่อน บางชนิดสุกทีหลัง การสุกก่อนหรือหลังมิได้พิสูจน์ว่า ผลไม้ที่สุกทีหลังกำเนิดมาจากผลไม้ชนิดที่สุกก่อน..."

...ขอให้เราสมมุติว่าสัตว์บางชนิดหรือแม้แต่มนุษย์เคยมีอวัยวะบางอย่างที่หายไปในปัจจุบัน นี้มิได้เป็นข้อพิสูจน์ที่เพียงพอของการแปรเปลี่ยนและวิวัฒนาการของสกุล เพราะตั้งแต่เริ่มต้นเป็นตัวอ่อนจนเติบโตสมบูรณ์ รูปร่าง

³ SAQ 198-9

ของมนุษย์ผ่านการเปลี่ยนแปลงไปหลายลักษณะ ลักษณะรูปร่างและสีของมนุษย์เปลี่ยนไป รูปร่างของมนุษย์เปลี่ยนจากลักษณะหนึ่งไปเป็นอีกลักษณะหนึ่ง กระนั้นก็ตามตั้งแต่เริ่มต้นเป็นตัวอ่อนของสัตว์ สิ่งนี้ไม่ปรากฏชัดในตอนแรก แต่เห็นได้ชัดในเวลาต่อมา ตัวอย่างเช่น ขอให้เรามมุติว่าครั้งหนึ่งมนุษย์เคยคล้ายกับสัตว์ และปัจจุบันเขาได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปแล้ว สมมุติว่านี่เป็นความจริงก็ได้เป็นข้อพิสูจน์ของการแปรเปลี่ยนสกุล ไม่เลยดังที่กล่าวไว้แล้ว นี่เป็นเพียงคล้ายกับการเปลี่ยนแปลงของตัวอ่อน ของมนุษย์จนกระทั่งเติบโตสมบูรณ์ เราจะกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้เรามมุติว่าครั้งหนึ่งมนุษย์เคยเดินด้วยมือและเท้าหรือมีหาง การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นเหมือนกับการเปลี่ยนแปลงของตัวอ่อนในครรภ์มารดาถึงแม้ว่าตัวอ่อนเปลี่ยนไปทุกลักษณะ เติบโตและพัฒนาจนกระทั่งเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์ กระนั้นตัวอ่อนก็เป็นสกุลเฉพาะต่างหากตั้งแต่แรก เรายังเห็นได้ในอาณาจักรพืชว่า สกุลเดิมมิได้แปรเปลี่ยน แต่รูปร่าง สี และส่วนต่างๆ เปลี่ยนไปหรืออาจพัฒนา

ขอเน้นจุดสำคัญ : เนื่องด้วยมนุษย์ในครรภ์มารดาเปลี่ยนจากลักษณะหนึ่งไปอีกลักษณะหนึ่ง จากรูปร่างหนึ่งไปอีกรูปร่างหนึ่งเปลี่ยนแปลงและพัฒนา และยังคงเป็นสกุลมนุษย์ตั้งแต่เริ่มต้นที่เป็นตัวอ่อน ในทำนองเดียวกัน ตั้งแต่เริ่มต้นการดำรงอยู่ของมนุษย์ยังคงเป็นสกุลต่างหาก นั่นคือสกุลมนุษย์ และมีวิวัฒนาการที่ละน้อยจากรูปร่างหนึ่งไปเป็นอีกรูปร่างหนึ่ง ดังนั้น แม้ว่าเรายอมรับว่ามีการเติบโตและพัฒนาจริงการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการของอวัยวะก็ได้ทำให้สกุลแปรเปลี่ยนไปจากดั้งเดิม”⁴

พระอับดุลบาฮา

วิทยาศาสตร์พิสูจน์ว่า มนุษย์มีชีวิตรอบบนโลกนี้มานับล้านปี แต่ผู้นำศาสนาบางคน ปฏิเสธและกล่าวว่า ชีวิตรมนุษย์เริ่มต้นบนโลกนี้ราว 6,000 ปี ก่อน พระบาฮาอูลลาห์ทรงชี้แจงไว้กว่า 100 ปีที่แล้ว ดังนี้ :

"บัดนี้มาถึงคำถามของเจ้าที่ว่า 'ทำไมจึงไม่พบบันทึกเกี่ยวกับพระศาสดาทั้งหลายที่เสด็จมาก่อน อดัมผู้เป็นบิดาของมนุษยชาติไม่พบบันทึกเกี่ยวกับกษัตริย์ทั้งหลายที่มีชีวิตรอยู่ในยุคของพระศาสดาเหล่านั้น?' จงรู้ไว้ว่า การที่ไม่มีหลักฐานพาดพิงถึงบุคคลเหล่านั้น มิได้เป็นข้อพิสูจน์ว่าพวกเขาไม่เคยมีชีวิตรอยู่จริง การที่ไม่มีบันทึกเกี่ยวกับพวกเขาก็เพราะว่าเป็นโบราณกาลที่แสนไกลและนับตั้งแต่ยุคนั้นมาโลกได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไพศาล

⁴ SAQ 192-4

นอกจากนี้ลักษณะและแบบเขียนที่มนุษย์ใช้กันอยู่ในปัจจุบันไม่เป็นที่รู้จักสำหรับมนุษย์ในยุคสมัยก่อนอดีต เคยมีแม้แต่เวลาหนึ่งที่มนุษย์ไม่รู้จักการเขียนเลย และได้ใช้ระบบหนึ่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เพื่อจะอธิบายเรื่องราวนี้ได้อย่างเหมาะสมจำเป็นต้องอธิบายอย่างละเอียด

จงพิจารณาความแตกต่างที่เกิดขึ้นตั้งแต่ยุคสมัยของอดีต ภาษามากมายที่รู้จักกันกว้างขวางและใช้พูดกันในปัจจุบันไม่เป็นที่รู้จักมาก่อนในตอนแรก เช่นเดียวกับกฎและธรรมเนียมต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วไปก็ไม่เป็นที่รู้จักมาก่อนในตอนแรก ประชาชนในยุคหนึ่งพูดภาษาต่างจากภาษาที่เรารู้จักในสมัยนี้ ความหลากหลายของภาษาเกิดขึ้นในยุคหลังในดินแดนที่เรียกว่า บาบิโลน ที่ได้ชื่อ บาบิโลน ก็เพราะว่าคำนี้หมายความว่า 'สถานที่เกิดความสับสนของภาษา'

ต่อมาซีริแอกกลายเป็นภาษาที่ใช้กันมากในบรรดาภาษาทั้งหลายที่มีอยู่ คัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสมัยก่อนจึงเปิดเผยเป็นภาษานี้ ต่อมาพระอับราฮัม ผู้เป็นพระสหายของพระเจ้าเสด็จมาเปิดเผยพระธรรมสวรรค์เป็นการสาธิตแสงธรรมให้แก่โลก ภาษาที่พระองค์พูดขณะที่เสด็จข้ามแม่น้ำจอร์แดน กลายเป็นที่รู้จักกันว่า ฮีบรู ซึ่งหมายความว่า 'ภาษาแห่งการข้าม' คัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายของพระเจ้าในสมัยนั้นจึงเปิดเผยด้วยภาษานี้ จนกระทั่งเวลาผ่านไปอีกนาน ภาษาอาหรับจึงกลายเป็นภาษาของการเปิดเผยพระธรรมสวรรค์.....

ดังนั้นจึงเป็นพยานว่า การเปลี่ยนแปลงมากมายและกว้างไกลเพียงไรที่เกิดกับภาษา การพูดและการเขียน ตั้งแต่ยุคสมัยของอดีต การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก่อนอดีตจะอีกโหลกว่าเพียงไร!

.....การที่พระนามของพระศาสดาบางองค์ถูกลืมไป และบันทึกเกี่ยวกับชีวิตของพระองค์สูญหายไป ก็เป็นเพราะว่าความโกลาหลและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโลก”⁵

พระบาฮาอุลลาห์

⁵ GWB 172-4

สมดุลของธรรมชาติ [Balance in Nature]

แรงดึงดูดของโลกดูดอากาศไว้รอบๆ ตนเองเป็นชั้นบรรยากาศ ระยะห่างของโลกจากดวงอาทิตย์ทำให้โลกอุ่นพอที่จะให้น้ำคงความเป็นของเหลวอยู่ได้ น้ำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตบนโลกในฐานะเป็นตัวทำละลาย (solvent) สำหรับสสารหลายชนิด หากขาดน้ำธาตุและองค์ประกอบต่างๆ มากมายในเปลือกโลกจะทำปฏิกิริยากันได้ยาก พลังแสงอาทิตย์ช่วยให้เกิดปฏิกิริยาอีกมากมาย และชีวิตจึงมีวิวัฒนาการขึ้นมาได้ ในเริ่มแรกชีวิตพัฒนาและอยู่ในน้ำ

น้ำในทะเลและบนแผ่นดินระเหยโดยพลังความร้อนจากแสงอาทิตย์เป็นการกลั่นโมเลกุลของน้ำให้ขึ้นไปในบรรยากาศ ทิ้งเกลือและสิ่งสกปรกไว้ ไอน้ำในอากาศกระจายไปรอบผิวโลกจนกระทั่งกลั่นตัวกลายเป็นฝนหรือ หิมะ วัฏจักรของน้ำนี้คืนน้ำสะอาดให้แก่แผ่นดิน เต็มน้ำให้กับทะเลทรายแม่น้ำและน้ำใต้ดิน หากปราศจาก วัฏจักรของน้ำเช่นนี้ น้ำทั้งหมดจะไหลกลับสู่ทะเลเป็นน้ำเค็ม และแผ่นดินจะกลายเป็นทะเลทรายที่ไร้ชีวิต การตัดไม้ทำลายป่าจะลดปริมาณไอน้ำที่ระเหยจากป่า ก่อให้เกิดฝนแล้ง และจะทำให้ วัฏจักรของน้ำฝืดขืน

เป็นที่สันนิษฐานว่า แต่ก่อนบรรยากาศของโลกประกอบด้วยแอมโมเนียและคาร์บอนไดออกไซด์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นอันตรายต่อชีวิต พืชดูดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และสลายก๊าซนี้ออกเป็นคาร์บอนและออกซิเจน และคืนออกซิเจนให้กับบรรยากาศ ส่วนคาร์บอนกลายเป็นธาตุที่เก็บไว้ในตัวพืชและเมื่อพืชสลายเป็นดินก็เป็นการสะสมถ่านหินและน้ำมันไว้ใต้พื้นดินดังที่เราสูบขึ้นมาใช้ ออกซิเจนในบรรยากาศของโลกประกอบด้วยไนโตรเจนซึ่งเป็นก๊าซเฉื่อยและออกซิเจนในสัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับชีวิตดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ขบวนการนี้อาศัยเวลาหลายล้านปีของวิวัฒนาการ

บรรยากาศของโลกประกอบด้วยออกซิเจน ไนโตรเจน และก๊าซอื่นประมาณเล็กน้อย และคาร์บอนไดออกไซด์ที่จำเป็นสำหรับพืชในการสังเคราะห์แสง (photosynthesis) สมดุลของก๊าซเหล่านี้ช่วยเก็บพลังงานแสงอาทิตย์ไว้และทำให้บรรยากาศของโลกมีอุณหภูมิที่เหมาะสมและคงที่ น้ำฝนที่ตกลงมาช่วยชะล้างฝุ่นและสิ่งสกปรกในบรรยากาศ มหาสมุทรก็ดูดซึมก๊าซในบรรยากาศรวมทั้งคาร์บอนไดออกไซด์ จึงมีบทบาทในการคำนวณสมดุลของบรรยากาศ ดังนั้นบรรยากาศของโลกจึงอยู่ในภาวะสมดุลมาช้านาน หากสัดส่วนของก๊าซต่างๆ เปลี่ยนไปจะทำให้อุณหภูมิของโลกผิดปกติ เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เพิ่มขึ้นจากการเผาผลาญเชื้อเพลิง จะทำให้โลกร้อนขึ้นเพราะความร้อนจากแสงอาทิตย์จะสะท้อนออกไปจากบรรยากาศไม่ได้ดี (greenhouse effect) หรือถ้าชั้นโอโซนเกิดเป็นรูโหว่ แสงอุลตราไวโอเล็ตซึ่งเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและเคยถูกสกัดไว้โดยชั้นโอโซนก็จะผ่านเข้ามาถึงพื้นผิวโลกได้

ไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นในสิ่งมีชีวิตหลายชนิด แต่มีเพียงบางชนิดที่รับไนโตรเจนได้โดยตรงจากบรรยากาศ ไนโตรเจนจากดินถูกพืชดูดซึมไปใช้ และผ่านไปสู่อะไรก็ตาม สิ่งมีชีวิตหนึ่งกลายเป็นอาหารของสิ่งมีชีวิตอีกชนิดหนึ่งแบบที่เรียสามารถสลายไนโตรเจนให้กลายเป็นก๊าซกลับคืนสู่บรรยากาศ ดังนั้นไนโตรเจนจึงมีบทบาทในสมดุลธรรมชาติอยู่บ้าง นอกจากนี้ยังมีวัฏจักรของแร่ธาตุอื่นๆอีกมากมายที่มีบทบาทในสมดุลธรรมชาติ

วิวัฒนาการอันยาวนานบนโลกได้ให้กำเนิดสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศน์มากมายบนแผ่นดินในทะเลและตามเกาะเล็กๆ ตัวอย่างเช่น มีแมลงปีกแข็ง (beetles) กว่า 350,000 พันธุ์ (species) ต้นไม้ชนิดหนึ่งในป่าฝนอาจเป็นที่อยู่ของแมลงปีกแข็ง 120 พันธุ์ ซึ่งครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้อาจอาศัยอยู่กับต้นไม้ชนิดนี้เท่านั้น เมื่อพิจารณาถึงแมลงอื่นๆ พืช สัตว์ และแบคทีเรียในป่าฝนดังกล่าวอาจมีสิ่งมีชีวิตนับล้านๆ พันธุ์ ซึ่งแต่ละพันธุ์ก็มีบทบาทในระบบนิเวศน์ที่ตนอาศัยอยู่ ตัวอย่างเช่น กล้วยไม้และผึ้งเขตร้อนหลายพันตัวมีวิวัฒนาการมาด้วยกัน ผึ้งพันธุ์หนึ่งสามารถให้อาหารและรับน้ำหวาน (nectar) จากดอกกล้วยไม้ชนิดเดียวเท่านั้น หากผึ้งถูกฆ่าหมด กล้วยไม้ก็จะสูญพันธุ์ไปด้วย

หินปะการังมีวิวัฒนาการมาหลายสิบล้านปี ซึ่งเป็นระบบนิเวศน์ที่ซับซ้อนและมีประสิทธิภาพ ที่น่าสนใจคือหินปะการังมีชีวิตและเติบโตได้ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่อุดมสมบูรณ์ เราเห็นได้ว่าหินปะการังเติบโตในท้องทะเลบริเวณที่ว่างเปล่ามีแต่ทราย ซึ่งเปรียบเหมือนทะเลทรายใต้ทะเล ปะการังสามารถดูดซึมพลังแสงอาทิตย์มาใช้ได้อย่างดี สิ่งมีชีวิตเล็กๆ บนปะการังประกอบกันเป็นผิวที่ดูดซึมแสงอาทิตย์ และบนพื้นผิวมีสิ่งมีชีวิตทับถมกันอยู่หลายชั้น ทั้งพืชและสัตว์ และแม้แต่ในตัวปะการัง หินปะการังใช้พลังงานแสงอาทิตย์และหมุนเวียนอาหารไม่ให้รั่วไหลออกไปนอกระบบได้อย่างดี หินปะการังจัดสภาพแวดล้อมอย่างดีให้กับเรา (algae) ของเสียจากปะการังเป็นปุ๋ยสำหรับเรา ในทางกลับกันเราก็ให้อาหารแก่ปะการัง

วิทยาศาสตร์ยังไม่รู้จักพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์อีกหลายชนิด และจะต้องค้นคว้าหาคุณประโยชน์ของสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ บางพันธุ์อาจมีบทบาทสำคัญในการควบคุมแมลงหรือโรคร้าย บางพันธุ์อาจมีสารที่ใช้รักษาโรค บางพันธุ์อาจมีคุณลักษณะที่ดีที่วิศวกรรมพันธุศาสตร์สามารถถ่ายทอดไปให้พืชพันธุ์อื่นๆ ได้ มนุษย์ได้ศึกษาสิ่งมีชีวิตต่างๆ มานานแล้ว แต่เพิ่งจะศึกษาระบบนิเวศน์ (ecosystem) เมื่อไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา พระอับดุลบาฮาทรงชี้แนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้เมื่อ 80 ปีที่แล้วว่า :

"หากมนุษย์สังเกตด้วยดวงตาที่ค้นพบสถานะที่แท้จริงของทุกสิ่ง จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวว่า ความสัมพันธ์อันยิ่งใหญ่ที่เชื่อมสรรพสิ่งในธรรมชาติเข้าด้วยกัน อยู่ในสรรพสิ่งนั่นเอง และการร่วมมือการช่วยเหลือและตอบแทนกัน คือลักษณะที่เป็นแก่นของสรรพสิ่งในธรรมชาติที่ประสานเข้าด้วยกัน เนื่องด้วยทุกสรรพ

สิ่งสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และแต่ละสิ่งได้รับอิทธิพลหรือประโยชน์จากสิ่งอื่นโดยตรงหรือโดยทางอ้อม

ตัวอย่างเช่น จงพิจารณาว่า สิ่งมีชีวิตกลุ่มหนึ่งประกอบกันเป็นอาณาจักรพืช อีกกลุ่มหนึ่งเป็นอาณาจักรสัตว์ แต่ละกลุ่มทำประโยชน์จากธาตุบางอย่างในอากาศซึ่งเป็นที่พักของชีวิตของตนและแต่ละกลุ่มเพิ่มปริมาณของธาตุที่จำเป็นต่อชีวิตของอีกฝ่ายกล่าวคือ การเติบโตและพัฒนาของอาณาจักรพืชเป็นไปไม่ได้หากปราศจากอาณาจักรสัตว์ และการค้าจุนชีวิตของสัตว์เป็นเรื่องสุดจะจินตนาการได้หากปราศจากการร่วมมือจากพืช ความสัมพันธ์ที่ดำรงอยู่ระหว่างสรรพสิ่งทั้งปวงก็เป็นทำนองคล้ายกันนี้ ดังนั้นจึงเป็นที่กล่าวไว้ว่า การร่วมมือและตอบแทนกันคือคุณสมบัติสำคัญที่มีอยู่ในระบบธรรมชาติที่ประสานเข้าด้วยกันหากปราศจากสิ่งนี้แล้วสรรพสิ่งทั้งปวงย่อมสิ้นสุดการดำรงอยู่”⁶

พระอับดุลบาฮา

ดังเช่นร่างกายมนุษย์ที่มีไขเป็นเพียงที่รวมของเซลล์และอวัยวะต่างๆ แต่ทุกส่วนของร่างกายเชื่อมโยงกันอยู่ด้วยการไหลเวียนของเลือด ระบบประสาทและฮอร์โมน วิทยาศาสตร์เริ่มเข้าใจแล้วว่า ระบบนิเวศน์มีไขเป็นเพียงที่รวมของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่อาจอยู่ในน้ำ ในดิน หรือในอากาศแต่วัฏจักรของธาตุ น้ำและอาหารสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ซึ่งก็ส่งอิทธิพลต่อกันและกันเพื่อรักษาสมดุลของธรรมชาติ ความสัมพันธ์นี้ยังขยายขอบเขตไปถึงมหาสมุทรและทวีปต่างๆ ซึ่งพัวพันกับการอพยพของสิ่งมีชีวิตไปอยู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง และยังเป็นความลับที่มนุษย์จะต้องศึกษาต่อไป ธรรมนิพนธ์บาไฮกล่าวไว้ว่า :

"ดังนี้หมายความว่า ดังเช่นร่างกายของมนุษย์ในโลกนี้ ซึ่งดูภายนอกประกอบด้วยแขนขาและอวัยวะต่างๆ แต่ในความจริงแล้วมีการประสานและเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ทำนองเดียวกันโครงสร้างของธรรมชาติเป็นเสมือนชีวิตหนึ่งที่มีแขนขาและอวัยวะต่างๆ ที่เชื่อมโยงอยู่ด้วยกันอย่างแยกไม่ได้”⁷

พระอับดุลบาฮา

มนุษย์ได้พัฒนาวิทยาศาสตร์การแพทย์เพื่อจะเข้าใจและรักษาสุขภาพของร่างกาย เช่นกันมนุษย์จะต้องพัฒนาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเพื่อจะเข้าใจและรักษาสุขภาพของธรรมชาติ

⁶ CER 2.1.1

⁷ CER 2.1.1

"จงพิจารณาโลกเป็นเสมือนร่างกายของมนุษย์ ซึ่งถูกรังควานด้วยโรคภัยมากมาย และการฟื้นจากโรคขึ้นกับการประสานธาตุทั้งหมดที่เป็นองค์ประกอบของร่างกายให้กลมกลืนกัน" ⁸

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

มิใช่เพียงธรรมชาติของโลกเราเท่านั้นที่เชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันที่จริงแล้วเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันทั่วทั้งจักรวาล

"จงตรึกตรองดูสภาวะที่แท้จริงของจักรวาล ความลึกซึ้งของจักรวาล ปริศนาความสัมพันธ์ระหว่างสรรพสิ่งทั้งหลายกฎที่ควบคุมทุกสรรพสิ่ง เพราะทุกส่วนของจักรวาลเชื่อมโยงถึงกันและกันด้วยพันธะที่มีพลังมากและไม่ยอมหย่อนหรือเสียสมดุล" ⁹

พระอัครบิดร

ธรรมชาติ : การแสดงออกของพระประสงค์ของพระเจ้าในโลกที่ไม่จีรัง [Nature: An expression of God's Will in an immortal world]

"แก่นแท้ของธรรมชาติ คือร่างของพระนามของเรา นั่นคือพระเจ้าผู้ประเสริฐ ผู้สร้าง ธรรมชาติแสดงออกอย่างหลากหลายด้วยเหตุต่างๆ และในความหลากหลายนี้มีสัญลักษณ์สำหรับมนุษย์ผู้ยังเห็นธรรมชาติคือพระประสงค์ของพระเจ้าและการแสดงออกของพระประสงค์นี้ในโลกที่ไม่จีรัง ธรรมชาติคือการจัดระเบียบของสวรรค์ที่บัญญัติไว้โดยพระเจ้าผู้ทรงบัญญัติ พระผู้ทรงอัจฉริยภาพ" ¹⁰

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

บางคนอาจถือว่าธรรมชาติคือพระเจ้า ถ้าถือเช่นนั้นก็ต้องถือว่าธรรมชาตินั้นไม่ใช่ธรรมชาติที่ไม่มีสติปัญญาหรือเจตนา เพราะพระเจ้าคือผู้ทรงรอบรู้ ผู้กำหนดกฎมาควบคุมธรรมชาติ แต่ธรรมชาติคือสิ่งที่ไม่มีสติปัญญาและถูกควบคุมอยู่ภายใต้กฎของพระเจ้า

"ธรรมชาตินี้อยู่ภายใต้ระบบที่สมบูรณ์และตายตัว ภายใต้กฎที่กำหนดไว้และออกแบบไว้เสร็จสรรพ ซึ่งธรรมชาติจะหนีไม่พ้นจากกฎเหล่านี้ ที่จริงแล้วถ้าเจ้ามองดูอย่างถี่ถ้วนด้วยสายตาอันเฉียบแหลมตั้งแต่อะตอมเล็กที่สุดที่มองไม่เห็นไปจนถึงวัตถุมหึมาที่ดำรงอยู่เช่น ดวงอาทิตย์หรือดวงดาวต่างๆ ไม่ว่าเจ้าจะพิจารณาดูแบบแผน องค์ประกอบ รูปลักษณะหรือการเคลื่อนไหว เจ้า

⁸ ESW 55

¹⁰ TB 142

⁹ CER 2.1.1

จะพบว่าทั้งหมดอยู่ในระบบอันสมบูรณ์ที่สุด อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกันซึ่งจะไม่เบี่ยงเบนออกไป

แต่เมื่อเจ้ามองดูธรรมชาติในตัวมันเอง เจ้าจะเห็นว่าธรรมชาติไม่มีสติปัญญา ไม่มีเจตนา ตัวอย่างเช่น ธรรมชาติของไฟคือการเผา ไฟเผาไปโดยปราศจากเจตนาหรือสติปัญญา ธรรมชาติของน้ำคือความเหลว น้ำไหลไปโดยปราศจากเจตนาหรือสติปัญญา ธรรมชาติของดวงอาทิตย์คือความสว่างใส ดวงอาทิตย์ฉายแสงไปโดยปราศจากเจตนาและสติปัญญา ธรรมชาติของไอคือการลอยขึ้น ไอลอยขึ้นไปโดยปราศจากเจตนา หรือ สติปัญญา... ธรรมชาตินี้ซึ่งไม่มีสติปัญญาหรือการรับรู้อยู่ในเงื้อมมือของพระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงมหิทธานุภาพ ผู้ปกครองธรรมชาติ พระองค์ทรงบันดาลให้ธรรมชาติปรากฏตามที่พระองค์ปรารถนา พระองค์ควบคุมธรรมชาติไว้ในกฎเกณฑ์อันเที่ยงแท้...”¹¹

พระอับดุลบาฮา

"การประกอบและรวมตัวกันนี้...เกิดจากระบบธรรมชาติเดียวกัน ซึ่งเชื่อมและประกอบเข้าด้วยกันด้วยพลังอันยิ่งใหญ่ที่สุด ตรงกับปรัชญาญาณและเป็นไปตามกฎหมายสากล เป็นที่ประจักษ์ว่านี่คือการสร้างสรรค์ของพระผู้เป็นเจ้า มิใช่เป็นการประกอบและรวมตัวกันโดยบังเอิญ นั่นเองที่สิ่งมีชีวิตจึงเกิดขึ้นมาได้จากองค์ประกอบที่รวมตัวกันตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการรวมตัวกันโดยบังเอิญไม่ได้ ตัวอย่างเช่น หากมนุษย์ใช้ปัญญาและความฉลาดของเขารวบรวมธาตุบางอย่าง แล้วประกอบธาตุเหล่านั้นด้วยกัน จะไม่มีสิ่งมีชีวิตใดเกิดขึ้นเพราะมิใช่วิธีของธรรมชาติ นี่คือการตอบต่อคำถามที่เป็นนัยว่า เนื่องด้วยสิ่งมีชีวิตถูกสร้างจากการประกอบและรวมตัวกันของธาตุต่างๆ ทำไมจะเป็นไปไม่ได้ที่เราจะรวบรวมธาตุต่างๆ แล้วนำมาผสมกัน แล้วสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมา นี่คือนิยามที่ผิดพลาด เพราะจุดกำเนิดของการประกอบและรวมตัวกันนี้มาจากพระผู้เป็นเจ้า พระผู้เป็นเจ้าคือผู้ที่ก่อให้เกิดการประกอบกันแต่ละแบบ สิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งจึงเกิดขึ้นมาและดำรงอยู่ การประกอบตัวกันที่มนุษย์ทำขึ้นไม่ให้กำเนิดอะไร เพราะมนุษย์ไม่สามารถสร้างสิ่งมีชีวิต”¹²

พระอับดุลบาฮา

ความเข้าใจในจุดกำเนิดและวิวัฒนาการของธรรมชาติ เข้าใจความสัมพันธ์และความจำเป็นต้องพึ่งพากันระหว่างสรรพสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติซึ่งรวมทั้งมนุษย์ด้วย จะช่วยปลูกฝังจิตสำนึกและเจตคติของการเคารพและเห็นคุณค่าของธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

¹¹ SAQ 3-4

¹² SAQ 181-2

2

วิกฤติการณ์ทางสิ่งแวดล้อม [The Environmental Crisis]

บรรยากาศ [The Atmosphere]

อากาศที่เราหายใจอยู่ในสภาวะคงที่มาเป็นเวลานานนับล้านปี จนกระทั่งในช่วง 150 ปีสุดท้ายนี้ปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก จาก 2.7% ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็น 3.4% ในปี พ.ศ. 2526 (ค.ศ. 1983) และยังคงเพิ่มขึ้นต่อไป ซึ่งเป็นผลมาจากการเผาผลาญถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ จากโรงงานอุตสาหกรรมและรถยนต์ ป่าไม้ที่เคยช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ก็ถูกทำลายเป็นจำนวนมาก ทำให้อุณหภูมิของโลกร้อนขึ้น (green-house effect) อุณหภูมิของโลกที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อภูมิอากาศอย่างไรยังเป็นเรื่องลึกลับอยู่ เขตฝนตกอาจขยับไปหลายร้อยกิโลเมตรขึ้นไปทางขั้วโลกเหนือ บางพื้นที่อาจได้รับฝนน้อย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรม นอกจากนี้ยังทำให้พายุไซโคลนก่อตัวถี่ขึ้น อุณหภูมิของโลกที่ร้อนขึ้นสามารถทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นจากการละลายของน้ำแข็งบริเวณขั้วโลกเหนือ และระดับน้ำทะเลสูงขึ้นในช่วง 40 ปีที่ผ่านมาจริงๆ เป็นที่ประเมินไว้ว่าในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) อุณหภูมิของโลกจะสูงขึ้นอีก 1.5°C และระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้นราว 20-1140 ซม. หลายเมืองในหลายประเทศจะถูกน้ำท่วม ประชาชนในเมืองเหล่านี้จะกลายเป็นผู้อพยพ

ปัญหาต่อไปคือฝนกรด การเผาผลาญถ่านหินซัลเฟอร์ในอุตสาหกรรมและการเผาผลาญเชื้อเพลิงในรถยนต์ ก่อให้เกิดออกไซด์ของซัลเฟอร์และไนโตรเจนในบรรยากาศ เมื่อออกไซด์เหล่านี้ผสมกับน้ำฝนจะกลายเป็นกรดซัลเฟอร์และกรดไนตริกที่ทำลายล้างสิ่งแวดล้อม ฝนกรดนี้กัดกร่อนอาคารบ้านเรือน รวมทั้งอนุสาวรีย์และโบราณสถานต่างๆ ทำให้แม่น้ำลำธารไม่เหมาะสมสำหรับสิ่งมีชีวิต ทำลายป่าและพืชพันธุ์ต่างๆ สะสมในดินทำให้สภาพในดินไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดขณะนี้คือป่าไม้ในยุโรป แต่การลงทุนมากมายที่ทุ่มเทไปในอุตสาหกรรมและการคมนาคมทำให้เป็นการยากที่จะหยุดยั้งฝนกรด ซึ่งเป็นปัญหาข้ามประเทศ ครั้นจากอุตสาหกรรมและรถยนต์จากประเทศหนึ่งทำให้เกิดฝนกรดไปตกลงอีกประเทศหนึ่งสำหรับประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992) มีการตรวจพบแล้วว่า ฝนที่ตกลงมาในกรุงเทพฯ มีสภาพเป็นกรด

อีกปัญหาหนึ่งที่น่าวิตกคือ ชั้นโอโซนในบรรยากาศที่บางลงและเป็นรูซึ่งมีสาเหตุมาจากสารคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (CFC) ที่ใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องทำความเย็น โฟม และสเปรย์ แม้นักวิทยาศาสตร์ได้เตือนถึงอันตรายต่อชั้นโอโซนที่เกิดขึ้นได้จากสารนี้ตั้งแต่ 15 ปีที่แล้ว รัฐบาลหลายประเทศก็ยังไม่รีบร้อนและขอข้อพิสูจน์ก่อน เพราะสารนี้มี

ความสำคัญทางพาณิชย์ ในปี พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1988) ตลาดของสารนี้มีมูลค่าหลาย พันล้านเหรียญ ทำให้เป็นเรื่องยากที่จะห้ามการใช้สารนี้โดยทันที รัฐบาลของประเทศ ทั้งหลายที่ประชุมกันต้องตกลงลดการใช้เป็นระยะ ห้ามทันทีไม่ได้แม้สภาพของชั้น โอโซนจะอยู่ในอันตรายมากแล้วก็ตาม ถ้าชั้นโอโซนบริเวณที่มีประชาชนอาศัยอยู่ หนาแน่นเกิดรุโหว่และแสงอุลตราไวโอเล็ตผ่านเข้ามา อุบัติการณ์ของโรคมะเร็งผิวหนัง และความเสียหายต่อพืชจะเพิ่มมากขึ้น

น้ำ [Water]

การพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีมากับการผลิตสารเคมีมากมายหลายชนิด สารเคมีเหล่านี้ถูกปล่อยเข้าสู่สิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วอย่างที่ธรรมชาติไม่เคยประสบมาก่อนในวิวัฒนาการหลายล้านปีที่ผ่านมา ธรรมชาติจึงไม่สามารถปรับตัวที่จะขจัดหรือ สลายสารเคมีเหล่านี้ได้ เมื่อลงสู่ดินโดยตรงหรือทางอ้อม สารเคมีเหล่านี้ทำให้น้ำ เป็นพิษและเป็นภัยต่อพืชและสัตว์น้ำดังที่เกิดกับแม่น้ำชีในประเทศไทย ซึ่งทำให้ปลา หลายร้อยพันธุ์ตายไปมากมาย และประชาชนในหลายจังหวัดภาคอีสานไม่สามารถใช้น้ำจากแม่น้ำได้ สารเคมีอาจรบกวนสมดุลธรรมชาติ ทำให้สิ่งมีชีวิตอื่นๆ เช่น ผงซักฟอกที่ปล่อยลงแม่น้ำสามารถทำให้พืชบางชนิดเติบโตมากผิดปกติ เชื้อรา (algae) ตามชายฝั่งสแกนดิเนเวียที่ขยายพันธุ์มากผิดปกติและปล่อยพิษที่ฆ่าปลาและ พืชทะเลหลายชนิด ส่งผลกระทบต่อการประมงและการเพาะพันธุ์สัตว์ซึ่งกินบริเวณ หลายร้อยกิโลเมตร น้ำเสียที่เกิดจากขยะหรือสารพิษสามารถบั่นทอนภูมิคุ้มกันของ สัตว์บางชนิดและทำให้สัตว์เกิดโรคระบาดได้ง่าย

จำนวนป่าที่ลดลงอย่างมากก่อให้เกิดภาวะฝนแล้ง เทคโนโลยีของการกลั่นกรองและ บำบัดน้ำเสียสามารถนำน้ำกลับมาใช้ได้อีกเป็นการชดเชย แต่ปริมาณน้ำขมลดลง เรื่อยๆ เพราะสูญเสียไปกับการระเหย สำหรับภาคเกษตรกรรมเรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่ ภาวะน้ำแล้งสามารถนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่ต่างก็ต้องการ ดึงน้ำไปใช้

ดิน [Earth]

ดินใช้เวลาหลายร้อยปีในการสะสมสารอาหารและแร่ธาตุต่างๆ จึงจะเป็นดินที่อุดม เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก ดินที่อุดมที่สุดมักอยู่ในป่า รากของต้นไม้ดูดสารอาหาร จากดินชั้นลึก การงอกงามอย่างดีของป่าไม้ช่วยสะสมสารอินทรีย์ในดินจนมีสภาพเป็น ปุ๋ย (humus) ซึ่งช่วยเก็บน้ำและสารอาหารเมื่อป่าถูกถางเพื่อทำการเพาะปลูก ขบวนการตามธรรมชาติที่ช่วยทำให้ดินอุดมต้องหยุดลง หากไม่มีการดูแลให้ดีแล้ว ดิน ก็สูญเสียปุ๋ยและเสื่อมลง มนุษย์ทำการถางป่าเพื่อการเพาะปลูกมาหลายร้อยปีแล้ว แต่เป็นการทำในพื้นที่ที่ไม่กว้างนัก และดังนั้นธรรมชาติจึงปรับตัวชดเชยได้ ผิดกับการ

ทำลายป่าอย่างมากมายและรวดเร็วในปัจจุบัน ดินที่ด้อยคุณภาพหากถูกฝนกรดซ้ำเติม ก็ยิ่งเสื่อมคุณภาพลงไปอีก เกษตรกรรมที่ไม่ปลูกพืชหมุนเวียนและพยายามเร่งผลผลิตให้เร็วที่สุด เพื่อให้ได้ผลตอบแทนการเศรษฐกิจเร็วที่สุด จะทำให้ดินพร่องแร่ธาตุต่างๆ ไปอย่างรวดเร็ว แม้น้ำสังเคราะห์อาจช่วยชดเชยสารอาหารในดินที่ถูกดูดไป แต่ก็มักชดเชยสารอินทรีย์ได้ไม่เพียงพอ การไถและพรวนดินทำให้หน้าดินถูกลมและฝนชะให้กร่อนไปได้ง่าย วิทยาศาสตร์การเกษตรได้วิจัยการทำป่าเกษตรกรรม (agroforestry) การทำไร่อินทรีย์ (organic farming) การลดการพรวนดิน การควบคุมชีวภาพและศัตรูพืช เพื่อเอาชนะปัญหาเหล่านี้ คำสอนบาไฮสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรม :

"เกษตรกรรมเป็นเรื่องที่ต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะเกษตรกรรมเป็นวิทยาการที่ประเสริฐและคือการบูชา หากบุคคลใดชำนาญในวิทยาการนี้ เขาจะเป็นหนทางจัดหาความสุขสบายสำหรับประชาชนจำนวนมากนับไม่ถ้วน ยิ่งไปกว่านั้น เกษตรกรรมยังส่งเสริมการอนุรักษ์สมดุลของระบบนิเวศน์ของโลก"

13

สภายุติธรรมสากล

หากมนุษย์เร่งพัฒนาอุตสาหกรรมจนเลยเถิดและเข้ามาเบียดเบียนให้เกษตรกรรมเสียหาย ก็เท่ากับว่ามนุษย์กำลังจบชะตาของตนเอง

สารพิษ [Toxic Substances]

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา วิทยาศาสตร์สร้างสารเคมีขึ้นมามากมายเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมและการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งขณะนี้ได้รับการประเมินว่า แต่ละปีมีการผลิตสารเคมีใหม่ 10,000 ชนิด ส่วนใหญ่ของสารเหล่านี้ไม่เคยมีอยู่ในธรรมชาติมาก่อน ดังนั้นธรรมชาติไม่เคยมีวิวัฒนาการที่จะสลายสารเหล่านี้ สารเคมีเหล่านี้จึงสะสมอยู่ในสิ่งแวดล้อมและเสื่อมสลายตามธรรมชาติได้ช้ามาก ปัญหาคือสารเคมีเหล่านี้หลายชนิดมีอันตรายมากและเรามากคาดไม่ถึง สารพิษที่ผลิตขึ้นมาใช้ เช่น ยาฆ่าแมลง ยากันบูดยาระงับกลิ่น ยารักษาโรคสามารถก่อให้เกิดมะเร็ง การกลายพันธุ์ (mutation) ความผิดปกติของสิ่งมีชีวิตแรกเกิด (birth defects)

ตัวอย่างเช่น ดีดีทีถูกนำมาใช้กันอย่างกว้างขวางกว่าจะพบว่าสารนี้สะสมอยู่ตามลูกโซ่อาหารซึ่งรบกวนการควบคุมฮอร์โมนของนกบางชนิด ทำให้เปลือกไข่ของนกบางลงและถึงกับแพร่พันธุ์ไม่ได้ นกกระทงในอเมริกาไม่สามารถแพร่พันธุ์ได้จนกระทั่งมีการห้ามใช้ดีดีทีในเกษตรกรรม ดีดีทีไหลออกจากไร่ลงไปสะสมในแม่น้ำ และต่อมาสะสมในปลา

¹³ The Universal House of Justice's letter of 31 March 1985.

และปลาเป็นอาหารของนกกระทง มีสารเคมีอื่นอีกมากมายที่มนุษย์ปล่อยเข้าสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่รู้ว่าจะก่อให้เกิดภัยต่อสิ่งมีชีวิตชนิดใดในรูปแบบไหน และอาจต้องรอให้เกิดเสียก่อนจึงจะรู้

ธาตุโลหะที่ใช้ในอุตสาหกรรม เช่น ตะกั่ว ปรอท โครเมียม ทองแดง แคดเมียม เป็นพิษต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ธาตุโลหะเหล่านี้ถูกปล่อยเข้าสู่สิ่งแวดล้อมและสะสมจนถึงระดับอันตราย เด็กในเมืองหลวงที่สุดควั่นรถเจ็บป่วยเพราะสารตะกั่วเป็นพิษในร่างกาย ปริมาณสารพิษที่ผลิตจากอุตสาหกรรมมีมากจนยากที่จะขจัดได้อย่างปลอดภัยและต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก บางบริษัทพยายามจ่ายเงินให้ประเทศด้อยพัฒนาเพื่อนำสารพิษดังกล่าวนี้ไป ซึ่งประเทศด้อยพัฒนาก็ยิ่งด้อยความสามารถในการขจัดสารพิษดังกล่าวและทิ้งไว้ให้ประชาชนในประเทศของตนเสี่ยงภัย สารพิษเหล่านี้เคยนำไปถมไว้ในหลุมโดยไม่มีใครวิตก แต่บัดนี้สารพิษเหล่านี้ซึมลงไปปนกับน้ำบาดาล และอาจต้องใช้เงินนับพันล้านเพื่อจะขจัดและชะล้างสารพิษเหล่านี้ให้หมดไปจากสิ่งแวดล้อม

ปัญหาคล้ายกันเกิดขึ้นเมื่อมีการพัฒนาวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ ธาตุกัมมันตรังสีขณะที่เสื่อมสลายจะแผ่รังสีออกมาซึ่งเป็นอันตรายต่อชีวิต ธาตุบางชนิดเสื่อมสลายกลายเป็นสารที่ปลอดภัยและหยุดแผ่รังสีอย่างรวดเร็ว แต่บางชนิด เช่น พลูโตเนียมจำเป็นต้องเก็บให้มิดชิดให้พ้นจากสิ่งมีชีวิตอื่นๆ เป็นเวลา 20,000 ปีถึงจะปลอดภัย การขจัดของเสียจากนิวเคลียร์เป็นปัญหาที่ยากมากแม้แต่ประเทศที่ร่ำรวยและมีเทคโนโลยีสูงก็ตาม แต่มนุษย์เราก็กังพัฒนานิวเคลียร์ต่อไปโดยหวังอย่างลมๆ แล้งๆ ว่าวันหนึ่งวิทยาศาสตร์จะค้นพบวิธีขจัดสารพิษเหล่านี้ อุบัติเหตุของโรงงานเชอร์โนบิลบอกให้เรารู้ว่าพิษของนิวเคลียร์ร้ายแรงเพียงไร และถ้าหากมีการนำนิวเคลียร์มาใช้ในสงครามจะเกิดความหายนะขนาดไหน

ทรัพยากร [Resources]

อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่เติบโตไวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศตะวันตก ได้บริโภคทรัพยากรถ่านหินและน้ำมันไปอย่างรวดเร็ว ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติซึ่งเกิดจากการหมักหมมของซากพืชซากสัตว์ (fossil) มาเป็นเวลานับล้านปี กำลังจะถูกมนุษย์ใช้หมดภายในเวลา 60 ปีข้างหน้า จากนั้นมนุษย์จะต้องเสาะหาเชื้อเพลิงจากแหล่งที่หาได้ยากขึ้นและจะทำให้ราคาเชื้อเพลิงสูงขึ้น

แร่และวัตถุดิบต่างๆ ที่ใช้ในอุตสาหกรรมถูกสูบมาใช้จนหาได้ยากขึ้นทุกวัน นักธรณีวิทยาต้องทำการสำรวจหาแร่จากดินแดนห่างไกลและเข้าถึงยาก ซึ่งจะทำให้การลงทุนขุดแร่เหล่านั้นมาใช้สูงขึ้น และราคาวัตถุดิบที่ขุดขึ้นมาจะแพงจนเศรษฐกิจรับไม่ได้ อุตสาหกรรมจึงต้องหันไปใช้สิ่งอื่นแทน เช่น ผลิตพลาสติกขึ้นมาใช้แทนโลหะและกระดาษ เชื้อเพลิงและวัตถุดิบที่แพงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรมด้วย เพราะ

มีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในการเพาะปลูกมากขึ้น การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไปบนรากฐานของทรัพยากรที่จะต้องหมดไปอย่างรวดเร็วเป็นเรื่องที่น่าวิตก

วัตถุนิยม : มะเร็งที่กัดกินสิ่งแวดล้อม [Materialism: A Cancer that eats up the environment]

วัตถุนิยมที่ครอบงำทำให้มนุษย์คิดถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายหลัก ป่าไม้มีเท่าไรก็ตัดกันเข้าไปเพื่อหาผลกำไรกับการค้าไม้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ฯลฯ โดยคิดเพียงว่าภายใน 5 ปีจะได้กำไรเท่าไร ไม่ต้องสนใจว่าอีก 50 ปีข้างหน้าจะเกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร ฝนจะแล้งขนาดไหน ทิ้งไว้ให้เป็นปัญหาของคนรุ่นลูก รุ่นหลาน การพัฒนาอุตสาหกรรมก็ขาดทรัพยากรขึ้นมาใช้โดยไม่ใส่ใจว่าทรัพยากรเหล่านั้นจะหมดเมื่อไร จะมีวันพิษปล่อยเข้าสู่บรรยากาศเท่าไร อุณหภูมิของโลกจะสูงขึ้นแค่ไหน จะมีสารพิษปล่อยลงสู่น้ำหรือสะสมอยู่ตามธรรมชาติมากแค่ไหน หรือถ้ามีวิธีบำบัดน้ำเสียหรือสลายสารพิษซึ่งมักต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ก็มีแนวโน้มจะเกิดการบิดพลิ้วไม่นำมาปฏิบัติ เพราะไม่ต้องการเพิ่มต้นทุนการผลิต ปรัชญาของอุตสาหกรรมแบบวัตถุนิยมก็คือทำกำไรให้มากที่สุดและเร็วที่สุด อุตสาหกรรมดูเหมือนเป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่งและความเป็นอารยประเทศ การพยายามพัฒนาอารยธรรมโดยเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมจนเกินไปจะส่งผลร้ายดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเตือนไว้กว่า 100 ปีที่แล้วว่า :

"อารยธรรมที่ผู้บรรณาธิบายศิลปะและวิทยาศาสตร์ยุคโตโอ้อวดอยู่บ่อยๆ หากยอมให้ก้าวข้ามขอบเขตของความพอประมาณ จะนำความชั่วร้ายมหันต์มาสู่มนุษย์ นี่คือการเตือนสำหรับเจ้าจากพระเจ้าเป็นผู้ทรงรอบรู้ ถ้าหากเลยเถิดอารยธรรมจะเป็นแหล่งที่อุดมไปด้วยความชั่วร้าย เช่นเดียวกับที่เป็นแหล่งของความดีเมื่อรังไว้ในความพอประมาณ" ¹⁴

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ความร่ำรวยและยากจนที่มากเกินไป : ภัยคุกคามสิ่งแวดล้อม [Excessive wealth and poverty: a threat that threatens the environment]

คนรวยถางป่าเพื่อค้าไม้ ทำสนามกอล์ฟ ทำรีสอร์ต ฯลฯ เพื่อสนองอุดมคติทางวัตถุนิยมของตน คนจนทำลายป่าเพื่อความอยู่รอด เกษตรกรที่ยากจนขายที่นาให้คนรายนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น อพยพเข้าไปอาศัยในเมืองเป็นการเพิ่มความแออัด คนรวยซื้อสัตว์ป่าหรือสัตว์น้ำมาเลี้ยงมาโชว์หรือซื้อผลิตภัณฑ์จากสัตว์มาใช้ประดับ คนจนล่าสัตว์เหล่านี้เพื่อมาขายให้คนรวย คนรวยทุ่มเทกับอุตสาหกรรมซึ่งก่อให้เกิดมลภาวะทั้ง

¹⁴ GWB 342-3

ทางอากาศน้ำและดิน คนจนก็ก่อให้เกิดมลภาวะเพราะสุตวิสัย เช่น ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ตามแพริมน้ำทิ้งขยะและของเสียลงแม่น้ำ ทั้งคู่ต่างก็ทำลายสิ่งแวดล้อม คนรวยทำเพราะอุดมคติทางวัตถุนิยมส่วนคนจนทำเพื่อความอยู่รอด แม้แต่ในระดับนานาชาติประเทศที่ร่ำรวยก็สูญทรัพยากรจากประเทศที่ยากจน ประเทศที่ยากจนก็ตัดป่าเพื่อเอาไม้ไปขายให้ประเทศที่ร่ำรวยเพื่อความอยู่รอด ประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในหมู่คนยากจนและประเทศที่ยากจน ก็ยิ่งซ้ำเติมปัญหาเหล่านี้ให้หนักขึ้น

รัฐบาลพยายามประชาสัมพันธ์และอบรมให้ประชาชนเข้าใจปัญหาและช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ทำลายป่า ไม่จับสัตว์ป่า ไม่ขุดปะการังขึ้นมาจากท้องทะเล ไม่ทิ้งขยะและของเสียลงในแม่น้ำ ฯลฯ อย่างไรก็ตามเป็นการยากที่จะให้คนจนปฏิบัติตามคำแนะนำเหล่านี้เพื่อเห็นแก่อนาคตระยะยาวของสิ่งแวดล้อม เพราะสำหรับคนจนแล้วไม่มีสิ่งใดสำคัญกว่าการดิ้นรนเพื่ออยู่รอดให้ถึงวันพรุ่งนี้

สำหรับประเทศไทย ปัญหาฝนแล้งที่รุนแรงขึ้นทุกปีจะทำให้ผลผลิตทางเกษตรกรรมลดลงเรื่อยๆ อีกทั้งเกษตรกรก็ทิ้งไร่นาของตนเพราะความแร้นแค้นเพื่อไปหางานในกรุงเทพฯ ปัญหาแม่น้ำเน่าได้ทำลายสัตว์น้ำซึ่งเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญ หากเป็นเช่นนี้ต่อไป อาหารการกินจะลดลงเรื่อยๆ จนถึงขั้นขาดแคลนในที่สุด ขาดแคลนทั้งน้ำและอาหาร ตัวอย่างมีให้เห็นแล้วในบางประเทศในแอฟริกาที่ความแร้นแค้นทำให้ประชาชนพึ่งร้านค้าต่างๆ เข้าไปเอาอาหารและสินค้าอย่างไม่กลัวกฎหมาย ใครเล่าจะบอกได้ว่าเหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นในประเทศไทยในอนาคตหรือไม่

เลยเวลามานานแล้วที่คนร่ำรวยจะต้องรู้จักแบ่งปันให้คนยากจน ปรับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจใหม่เพื่อให้คนยากจนมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังที่พระอับดุลบาฮาสอนไว้ว่า :

"มนุษย์บรรลุความสมบูรณ์โดยการกระทำที่ดั่งงามที่มาจากความสมัครใจ มิใช่ถูกบังคับ การแบ่งปันเป็นความชอบธรรมที่แต่ละคนตัดสินใจทำได้ นั่นคือ คนร่ำรวยควรยื่นมือเข้าช่วยคนยากไร้ คนร่ำรวยควรใช้จ่ายทรัพย์สินของตนเพื่อคนยากไร้ด้วยความสมัครใจ มิใช่เพราะคนยากไร้ได้สิ่งนี้มาด้วยการใช้กำลัง เพราะผลของการใช้กำลังคือความโกลาหลและความพินาศของระเบียบสังคม ส่วนการแบ่งปันโดยสมัครใจ การใช้จ่ายทรัพย์สินของตนโดยสมัครใจ นำไปสู่ความสบายและสันติสุขในสังคม"¹⁵

¹⁵ SWAB 115

หากสังคมยังมีค่านิยมในการแข่งขันกันเป็นเจ้าเศรษฐกิจโดยไม่เหลียวแลหรือไม่พยายามช่วยเหลือคนยากจนอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นพลเมื่อส่วนใหญ่ของโลก ความหายนะทางสิ่งแวดล้อมนี้แหละจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสอนบทเรียนราคาแพงให้กับทุกคนบนพิภพนี้

3

ทางออกสำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อม [Solution to Environmental Problems]

มนุษย์ลองและพยายามทำทุกอย่างที่จะทำเงินได้ ส่วนผลเสียหายต่อผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องรอง สำหรับบางคน การพัฒนาหมายถึงการถางป่าหรือตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแล้วทำกำไรให้มากที่สุดและเร็วที่สุด สิ่งที่กำหนดการพัฒนาดูเหมือนจะเป็นว่า จะขายอะไรได้ จะทำกำไรจากอะไรได้แทนที่จะดูว่าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะรับไหวหรือไม่ การพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นสิ่งที่ดีแต่ต้องไม่เร็วเกินไปและต้องเป็นรองต่อการพัฒนาเกษตรกรรม การเข้าใจจุดกำเนิดและวิวัฒนาการของธรรมชาติและมนุษย์ ความพึ่งพากันระหว่างสรรพสิ่งทั้งหลายและระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน จะช่วยกระตุ้นจิตสำนึกที่เป็นประโยชน์ ตัวอย่างคำสอนบาไฮที่ปลูกฝังสำนึกที่เกื้อกูลการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

*"เราไม่สามารถแยกหัวใจของมนุษย์ออกจากสิ่งแวดล้อมภายนอกของเรา และกล่าวว่าเมื่อใดมีการปฏิรูปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะดีขึ้นเอง มนุษย์เป็นน้ำหนึ่งเดียวกันกับโลก จิตใจของมนุษย์ขึ้นแต่สิ่งแวดล้อมและถูกกระทบโดยสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน ทั้งคู่มีผลต่อกันและกัน และการเปลี่ยนแปลงทุกอย่าง ที่ยั่งยืนในชีวิตของมนุษย์คือผลที่มาจากปฏิภพกรรมต่อกันและกัน"*¹⁶

ท่านโชกิ เอฟเฟนดิ

"กล่าวโดยย่อ มิใช่เพียงเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเท่านั้นที่ผู้เป็นที่รักของพระเจ้าเป็นเจ้าต้องปฏิบัติด้วยความปรานีและเห็นอกเห็นใจ แต่พวกเขาต้องแสดงความเมตตารักใคร่อย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิตทั้งปวงเพราะในแง่ของสรีระ... สัตว์และมนุษย์รับความรู้สึกได้เหมือนกัน... ไม่ว่าเจ้าจะทำให้มนุษย์หรือสัตว์เจ็บปวด ไม่มีความแตกต่างกัน... และที่จริงแล้ว การทำร้ายสัตว์เป็นสิ่งที่เลวร้ายกว่า เพราะมนุษย์มีภาษา มนุษย์สามารถร้องเรียน สามารถร้องและคร่ำครวญ หากถูกทำร้ายมนุษย์สามารถหันไปพึ่งพาเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะเป็นการปกป้องเขาให้"

¹⁶ CER 3.3

พ้นจากผู้ก้าวร้าว แต่สัตว์ป่าที่เคราะห์ร้ายเป็นใบ้ ไม่สามารถพูดความเจ็บปวดออกมา ไม่สามารถไปร้องเรียนเจ้าหน้าที่

"จงอบรมเด็กๆ ตั้งแต่เยาว์วัยให้มีความเมตตารักใคร่อย่างไม่รู้สึกลังเลต่อสัตว์ หากสัตว์เจ็บป่วย ขอให้เด็กพยายามรักษามัน หากมันหิว ให้อาหารมัน หากกระหาย ก็ช่วยดับกระหาย หากสัตว์เหนื่อยอ่อน ให้ดูแลว่ามันได้พักผ่อน"¹⁷

พระอับดุลบาฮา

ประชาชนหลายกลุ่ม หลายหน่วยงาน หลายสถาบัน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ได้ตื่นตัวรณรงค์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ถ้าหากการทำลายและสภาพของสิ่งแวดล้อมยังดำเนินต่อไป ความพยายามอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเหมือนน้ำน้อย ย่อมแพ้ไฟ การตัดไม้ทำลายป่าในหนึ่งเดือน ต้องใช้เวลาอีกกี่ปีจึงจะปลูกป่าชดเชยให้กลับคืนมาเหมือนเดิมและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ให้กลับคืนมา สถิติจาก *Time Magazine* ปี พ.ศ. 2532 (ค.ศ. 1989) ฉบับ *Planet of the Year* บอกว่า ป่าฝนทั่วโลกถูกทำลายด้วยอัตราหนึ่งสนามฟุตบอลต่อวินาที การปล่อยสารพิษลงในแม่น้ำจนทำให้แม่น้ำเป็นพิษและปลาตาย ต้องใช้พลังงาน พลังสมอง เทคโนโลยีและงบประมาณเท่าไรจึงจะฟื้นฟูสภาพของแม่น้ำนั้นให้กลับคืนสู่ปกติ ฟื้นฟูพันธุ์สัตว์น้ำนับร้อยซึ่งบางพันธุ์อาจตายจนหมดสิ้น แนวปะการังที่มีวิวัฒนาการมานับล้านปีแต่ถูกทำลายไป จะต้องใช้เวลาเท่าไรจึงจะฟื้นฟูให้กลับสภาพเดิม ฯลฯ นี่ยังไม่นับความหายนะของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากภัยธรรมชาติ สงคราม หรืออุบัติเหตุ เช่น การเทน้ำมันลงอ่าวเปอร์เซีย การเผาบอน้ำมันในประเทศคูเวต การใช้สารเคมีในการทำสงคราม การรั่วของโรงงานนิวเคลียร์ ฯลฯ

การพัฒนาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควรมีการกระจายอำนาจออกจากส่วนกลางมากขึ้น เพื่อให้ชุมชนในแต่ละท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินกิจการที่มีผลกระทบต่อชีวิตของตน แม้เทคโนโลยีจะมีบทบาทสำคัญแต่โดยตัวมันเองแล้วไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งครอบคลุมไปถึงประเด็นต่างๆ เช่น การขจัดความมั่งคั่งและความยากจนที่มากเกินไปภายในชาติและระหว่างชาติ การลดกำลังทหาร การแทนที่ชาตินิยมอันคลั่งไคล้ด้วยสำนึกในความเป็นพลเมืองของโลก

"โลกนี้เป็นเพียงแผ่นดินเดียว และมนุษยชาติเป็นเพียงประชาชาติเดียวกัน"

18

พระบาฮาอูลลาห์

คำสอนนี้พระบาฮาอูลลาห์ทรงให้ไว้กว่า 100 ปีที่แล้ว แต่มนุษย์ยังไม่เห็นคุณค่าในสมัยนั้น บัดนี้ความหายนะทางสิ่งแวดล้อมได้สอนมนุษยชาติให้รู้แล้วว่าโลกนี้เป็นแผ่นดิน

¹⁷ CER 2.2.3

¹⁸ GWB 25

เดียวกันอย่างไร เช่น อุณหภูมิของโลกที่ร้อนขึ้น ชั้นโอโซนที่ถูกทำลาย ฝนกรด ขึ้นต่อไปคือ มนุษยชาติจะต้องมีสำนึกว่าตนเป็นประชาชาติเดียวกัน เป็นครอบครัวเดียวกัน เพื่อจะรักษาชีวิตของโลกไว้มนุษยชาติจำเป็นต้องมีสำนึกนี้และมีความสามัคคีกันมากพอที่จะช่วยกันพยุงประเทศยากจนจนไม่ให้ตัดไม้ขาย ช่วยกันลดการปล่อยควันพิษขึ้นสู่บรรยากาศ ตกลงกันลดหรือห้ามการผลิตสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ตกลงลดอาวุธนิวเคลียร์ ตกลงช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมของทะเลและน่านน้ำ และประเทศที่พัฒนาแล้วต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อช่วยประเทศด้อยพัฒนาในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ จนกว่าชาติทั้งหลายจะเข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำของพระบารชาอุลลาห์อย่างสุดหัวใจ และทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์สูงสุดของมนุษยชาติโดยส่วนรวม และสามัคคีกันหาหนทางและวิธีแก้ปัญหา การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมใดๆ ที่ดำเนินการไปจะก้าวหน้าได้น้อยมากหรือไม่ก้าวหน้าเลย เปรียบเหมือนการใช้ยาแก้ปวดรักษาโรคมะเร็ง

"ความผาสุกของมนุษยชาติ สันติภาพและความปลอดภัย ไม่สามารถบรรลุได้นอกจากความสามัคคีของมนุษยชาติจะได้รับการสถาปนาอย่างมั่นคง ความสามัคคีนี้จะสัมฤทธิ์ผลไม่ได้ トラบใดที่คำแนะนำที่ปากกาของพระเจ้าทรงความสูงส่งเปิดเผยไว้ยังไม่ได้รับการเอาใจใส่" ¹⁹

พระบารชาอุลลาห์

ในระยะยวานั้น มาตรการสำหรับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต้องอยู่บนสำนึกในความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของมนุษยชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างชาติต้องพัฒนาขึ้นสู่ระดับใหม่ที่สามารถเอาชนะข้อจำกัดของการพยายามรักษาผลประโยชน์ระดับชาติ และสามารถนำมาตราการทางกฎหมายมาใช้ได้ ซึ่งทุกชาติจะยอมรับและปฏิบัติตาม สำหรับประเด็นนี้ ธรรมเนียมปฏิบัติได้ระบุถึงขั้นตอนที่จะนำไปสู่การสถาปนาสหพันธรัฐแห่งโลก :

"รูปแบบของอภิรัฐแห่งโลกต้องก่อร่างขึ้นมา ซึ่งเพื่อประโยชน์ของอภิรัฐนี้ ชาติทั้งปวงจะเต็มใจยกเลิกสิทธิทุกอย่างที่จะทำสงคราม...ยกเลิกสิทธิทั้งหมดที่จะรักษาอาวุธยุทธภัณฑ์ไว้ นอกจากเพื่อรักษาระเบียบภายในอาณาจักรของแต่ละชาติ ภายในวงโคจรของอภิรัฐนี้จะต้องมีคณะบริหารนานาชาติที่มีอำนาจสูงสุดและสมบูรณ์พอที่จะบังคับบัญชาทุกประเทศสมาชิกไม่ให้ขัดขืน มีรัฐสภาแห่งโลกซึ่งสมาชิกของสภานี้จะได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในแต่ละประเทศ และการเลือกตั้งนี้จะได้รับการรับรองจากแต่ละรัฐบาลมีศาลสูงสุดซึ่งการพิพากษาของศาลนี้จะมีผลผูกมัดแม้แต่ในกรณีที่คุณสมบัติได้สมัครใจยินยอมเสนอเรื่องให้พิจารณา" ²⁰

ท่านโชกิเอฟเฟนดิ

¹⁹ GWB 286

²⁰ WOB 40-1

ระบบบริหารบาไฮ : กุญแจไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม [Bahá'í Administration: The key to solving environmental problems]

ข้อสรุปจากการสัมมนาเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) ได้ให้ความสำคัญของบทบาทของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น มีการเสนอให้ชุมชนท้องถิ่นช่วยดูแลป่าชายเลน ป่าไม้ และอนุรักษ์ป่าให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของท้องถิ่น ให้ชุมชนในท้องถิ่นมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหามลพิษ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและธุรกิจการท่องเที่ยว ระบบบริหารบาไฮมีคำตอบสำหรับสิ่งเหล่านี้

ระบบบริหารบาไฮประกอบด้วยสภาระดับท้องถิ่น(ธรรมสภาท้องถิ่น) สภาระดับชาติ(ธรรมสภาแห่งชาติ) และสภาระดับนานาชาติ (สภายุติธรรมสากล) ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตยโดยสภาท้องถิ่นจะมีอิสระในการบริหารงานเพื่อรับผิดชอบท้องถิ่นของตนโดยอาศัยการปรึกษาหารือ และปรึกษากับประชาชนในท้องถิ่น วิธีการเลือกตั้งของบาไฮซึ่งไม่มีใครเหมือนจะช่วยปลุกฝังประชาชนให้มีสำนึกรับผิดชอบต่อท้องถิ่นของตน และมีงานฉลองบุญ 19 วันที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เสนอแนะข้อคิดเห็นที่ตนคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ในเครือข่ายของระบบบริหารบาไฮ สภาท้องถิ่นจะเชื่อมโยงกับชุมชนบาไฮท้องถิ่นอื่นในประเทศหรือต่างประเทศได้โดยการประสานงานของสภาระดับชาติและสภาระดับนานาชาติ ด้วยวิธีนี้จึงสามารถถ่ายทอดทรัพยากร ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังอีกท้องถิ่นหนึ่ง จากประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่งได้ทั่วโลก ด้วยลักษณะนี้ชุมชนในแต่ละท้องถิ่นจะรับผิดชอบปัญหาในท้องถิ่นของตนเสมอ แต่สามารถขอความช่วยเหลือจากท้องถิ่นอื่นได้ทั่วโลก

สำหรับเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวางกว่าระดับท้องถิ่น เช่น การอนุรักษ์แม่น้ำ การควบคุมมลภาวะของโรงงานอุตสาหกรรม จะตกอยู่ในความรับผิดชอบของสภาระดับชาติ ซึ่งสภาระดับชาติก็สามารถขอหรือให้ความช่วยเหลือกับประเทศอื่นทั่วโลกได้เช่นกัน โดยผ่านการประสานงานของสภาระดับนานาชาติ (รายละเอียดเกี่ยวกับระบบบริหารบาไฮ ดูได้จากหนังสือ "ระบบโลกใหม่ การบริหารของบาไฮ ตัวอย่างแบบแผนทางสังคม"

อนาคตของสภาวะสิ่งแวดล้อมโลก [Future of the global environment]

ระบบบริหารบาไฮอยู่บนรากฐานของธรรมะซึ่งช่วยปรับเจตคติและพัฒนาจิตใจของมนุษย์ให้เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ปลุกฝังให้ชุมชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน และขณะเดียวกันก็สำนึกถึงความเป็นพลเมืองของโลกและโลกเป็นแผ่นดินเดียวกัน ทำให้เกิดการร่วมมือและประสานงานกันทั่วโลก ในสังคมโลกใน

อนาคตเมื่อมนุษยชาติรับแบบแผนของระบบบริหารบาไฮมาใช้ รากฐานของชุมชนจะเป็นเกษตรกรรมที่รู้จักใช้สารอาหารและแร่ธาตุในดินอย่างรอบคอบ การพัฒนาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมจะปรับจังหวะเข้าหากันและก้าวไปด้วยกัน ระบบคมนาคมและการสื่อสารที่ยอดเยี่ยมจะทำให้ประชาชนไม่จำเป็นต้องมารวมตัวแออัดกันในเมืองใหญ่ ขนาดของชุมชนน่าจะถูกกำหนดโดยทรัพยากรในท้องถิ่น ธรรมเนียมบาไฮอธิบายสภาพของสังคมโลกดังกล่าวไว้ว่า :

"สหพันธรัฐนี้ต้องประกอบด้วยสภาพินบัญญัติแห่งโลก ซึ่งสมาชิกของสภานี้ในฐานะเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากมนุษยชาติ จะควบคุมทรัพยากรทั้งหมดของทุกชาติ และออกกฎหมายที่จำเป็นต่อการควบคุมชีวิต สนองความต้องการและปรับความสัมพันธ์ระหว่างประชาชาติทั้งหมด...กลไกของการคมนาคมจะได้รับการประดิษฐ์ขึ้นครอบคลุมทั่วโลก ซึ่งจะเป็นอิสระจากอุปสรรคและข้อจำกัดทั้งหลายระหว่างชาติ และทำหน้าที่ด้วยความฉับไวอย่างน่าพิศวงและเที่ยงตรงสมบูรณ์...ทรัพยากรทางเศรษฐกิจของโลกจะถูกจัดเป็นระบบ แหล่งวัตถุดิบทั้งหลายจะถูกสูบและนำมาใช้ประโยชน์เต็มที่ ตลาดทั้งหลายจะได้รับการประสานและพัฒนาและการกระจายผลผลิตจะได้รับการควบคุมอย่างยุติธรรม..."

*ความอดอยากในด้านหนึ่งและการสะสมกรรมสิทธิ์อย่างเหลือล้นในอีกด้านหนึ่งจะสาบสูญไป พลังงานมหาศาลที่สิ้นเปลืองไปอย่างโง่เขลาในสงครามไม่ว่าสงครามทางเศรษฐกิจหรือสงครามทางการเมือง จะถูกเก็บไว้เพื่อขยายขอบเขตการประดิษฐ์และพัฒนาวิทยาการเพื่อเพิ่มอำนาจการผลิต...เพื่อทำประโยชน์จากทรัพยากรที่ไม่ได้ใช้และไม่เคยคาดคิดมาก่อน...ระบบสหพันธรัฐแห่งโลกซึ่งปกครองโลกทั้งหมด และใช้อำนาจที่ขัดขืนไม่ได้ ควบคุมทรัพยากรอันไพศาลเหนือจินตนาการ...เป็นอิสระจากภัยพิบัติของสงครามและความทุกข์ยากที่ตามมาจากสงคราม มุ่งทำประโยชน์จากแหล่งพลังงานที่หาได้ทั้งหมดบนพื้นผิวโลก..."*²¹

ท่านโชกิ เอฟเฟนดิ

²¹ WOB 203-4

เอกสารอ้างอิง
[References]

- CER *Conservation of the Earth's Resources*, compilation พ.ศ. 2532 (ค.ศ. 1989)
- ESW *Epistle to the Son of the Wolf*, Bahá'í Publishing Trust, Wilmette, Illinois, พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1988)
- GWB *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, Bahá'í Publishing Trust, Wilmette, Illinois, พ.ศ. 2525 (ค.ศ. 1982)
- SAQ *Some Answered Questions*, Bahá'í Publishing Trust, Wilmette, Illinois พ.ศ. 2533 (ค.ศ. 1990)
- TB *Tablets of Bahá'u'lláh*, Bahá'í World Centre, พ.ศ. 2525 (ค.ศ. 1982)
- WOB *The World Order of Bahá'u'lláh*, Bahá'í Publishing Trust, Wilmette, Illinois, พ.ศ. 2525 (ค.ศ. 1982)
- SWAB *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá*, Bahá'í World Centre, พ.ศ. 2521 (ค.ศ. 1978)